

Colofon

Stichting Waringin

André Simon / voorzitter
aesimon@home.nl

Rick Martherus / secretaris
rick.martherus@home.nl

Frans Robroek / penningmeester
famrobroek@hotmail.com

Contact

Stichting Waringin
Gaffelhof 49
6418 KC Heerlen
+31(0)610226156
email: rick.martherus@home.nl

Website

www.waringinhormat.nl

Redactie

André Simon
Evert Scipio
Ike van Maanen
aesimon@home.nl
evert.scipio@outlook.com
ike1956@ziggo.nl

Verschijnt

Minimaal 2x per jaar of
vaker indien nodig

KvK nr.

70907293

RSIN

858505952

Bankrekening

NL10SNSB0706054830

ANBI

ANBI-status vanaf 14 februari 2018

Inhoudsopgave

1. Voorwoord
2. Samenstelling Bestuur Waringin en Comité van Aanbeveling
3. Voorbereidingen viering 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië op 15 augustus 2020
4. Overleg met Contractmanagement APG en de Gemeente Heerlen
5. Landelijk overleg met Nederlands-Indië gerelateerde stichtingen
6. Cultureel educatieve evenementen
7. Coronavirus (COVID-19) problematiek

1. Voorwoord

Het verleden is nooit dood en begraven, voor velen is het verleden zelfs niet voorbij.

De herdenking en viering van 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië op 15 augustus a.s. vormen daarom voor diegenen die de oorlogsgebeurtenissen aan den lijve hebben ondervonden, een scharnier tussen hun herinnering en de geschiedenis.

Men zou daarbij haast vergeten dat in de Republiek Indonesia nu nog ruim 1,5 miljoen voormalige c.q. "vergeten" landgenoten verblijven, die onder zeer mensonwaardige omstandigheden hun levensdagen aldaar maar moeten zien te slijten. Daarbij ook nog zonder enig uitzicht op verbetering van hun desperate situatie.

Voor hen heeft het aspect vrijheid, in het licht van 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië, zeer spijtig genoeg dan ook een heel andere betekenis c.q. andere lading gekregen.

Met het jaarlijks herdenken hoopt onze Stichting bij deze en gene, mogelijk nog aanwezige pijn en bitterheid weg te kunnen nemen c.q. te kunnen verzachten.

Immers herdenken is een krachtig middel, om ontkenning, bagatelliseren, discriminatie en uitsluiting bespreekbaar te maken.

We zouden anders zo maar de lessen uit de historie kunnen vergeten.

De voorzitter
A.E. Simon

2. Samenstelling Bestuur

Ons bestuurslid van het allereerste uur de heer Peter Heuperman (secretaris) heeft aan ons kenbaar gemaakt dat hij zijn activiteiten t.b.v. onze stichting, met ingang van 1 januari 2020 beëindigt.

Dit in verband met feit dat de Stichting Pelita een beroep op hem heeft gedaan, om hun organisatie ondersteuning te willen bieden bij de afhandeling van dossiers, waarbij zij met name een beroep kunnen doen op zijn in de loop der jaren specifieke opgedane kennis en ervaring op het sociaal-maatschappelijke vlak.

Uiteraard betreuren wij zijn vertrek zeer, vooral gezien het feit wat hij in de afgelopen drie jaren voor onze stichting heeft betekend.

Met veel respect wensen wij hem dan ook veel succes toe, met deze ook voor hem nieuwe "maatschappelijke move".

Overigens heeft betrokkene aan ons aangegeven dat hij wel als vrijwilliger aan onze stichting verbonden wenst te blijven.

Mede gedwongen door deze adering, is onze stichting reeds geruime tijd naarstig op zoek naar nieuwe aspirant bestuursleden, die zich achter onze initiatieven kunnen en willen scharen.

Met een gevoel van voldoening kan ik aan U kenbaar maken dat de samenstelling van het bestuur van Stichting Waringin c.q. van de Initiatiefgroep in de loop van het eerste kwartaal 2020 er als volgt uitziet:

Dagelijks Bestuur

Voorzitter	:	A.E. Simon
Secretaris	:	R. Martherus
Penningmeester	:	F. Robroek
Financieel Adviseur	:	J. van Dick

Overige leden Initiatiefgroep : Mw. F. Smit en de heren J. Geurts, H. Janssen, I. van Maanen, E. Scipio

Samenstelling Comité van Aanbeveling

Het doet ons bijzonder deugd dat wij eveneens per 1 januari 2020, Mevr. N. Beuken / voormalig Algemeen Directeur van Stichting Pensioenfonds ABP, Voorzitter Raad van Commissarissen van Rabobank Zuid-Limburg Oost in Heerlen en sedert 1 januari 2020 tevens Onafhankelijk Voorzitter van PME Pensioenfonds, bereid hebben gevonden om zitting te nemen in ons Comité van Aanbeveling.

Per 1 januari 2020 kent ons Comité van Aanbeveling de volgende samenstelling:

- de heer G.W.D. Soeteman / voormalig Directeur Administratief Beheer van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds Heerlen.
- Mevr. N. Beuken / voormalig Algemeen Directeur van Stichting Pensioenfonds ABP / Onafhankelijk Voorzitter van PME Pensioenfonds / Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Rabobank Zuid-Limburg Oost in Heerlen.
- De heer mr. A.J.M. Pierik / Voorzitter Raad van Beheer Stichting Administratie Indonesische Pensioenen
- de heer Em. C.A. Vincent / Cardioloog van het voormalig Atrium Ziekenhuis Heerlen
- de heer Dr. Em. J. Wuite / Dermatoloog van het voormalig Atrium Ziekenhuis te Heerlen.
- de heer P.G.M. Gisberts / CPS Leader International Medical Affairs - Roche Diagnostics
- de heer E. Van Bussel / voormalig Senior Accountmanager Centraal Beheer

- de heer J.T.G. Vaessen, voormalig voorzitter van de Vereniging Indische Nederlanders (thans INV) en voormalig Directeur HRM van LICOM NV.

3. Voorbereiding viering 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië op 15 augustus 2020

Reeds geruime tijd zijn we binnen Stichting Waringin bezig met voorbereidende activiteiten, gericht op de viering van 75 jaar bevrijding Nederlands-Indië op 15 augustus a.s.

Hierbij valt te denken aan o.a.: het contact leggen met de Directies van de Algemene Pensioengroep Heerlen, Stichting Pensioenfonds Heerlen, de relevante geledingen van de gemeente Heerlen, het management van Brightlands Smart Services Campus Heerlen, de diverse MKB-bedrijven in de regio, de relevante overheidsinstanties e.o. Echter, midden in de deze voorbereidingen, werden we op zondag 9 februari jl. door het Contractmanagement van Algemene Pensioengroep Heerlen opgeschrikt met de mededeling dat de storm Clara letterlijk over ons Indië-monument in de ABP tuin was heen gewalst.

Al heel gauw bleek dat het monument spijtig genoeg, onherstelbaar was beschadigd. De gemeente Heerlen, bij wie de volledige verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid en het risico m.b.t. het monument berust, zal intern naar wegen gaan zoeken die uiteindelijk ertoe zullen moeten gaan leiden dat er op 15 augustus a.s. een nieuw monument zal verrijzen.

Hoe dan ook, op 15 augustus a.s. zal onze Stichting er voor zorgdragen dat de Herdenkingsplechtigheid 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië, in de ABP-tuin doorgang zal vinden.

4. Overleg met Contractmanagement APG en de gemeente Heerlen

Op initiatief van onze Stichting vond er op 23 januari 2020 op het hoofdkantoor van ABP een bespreking plaats, waarvoor de volgende functionarissen werden uitgenodigd, te weten: de contractmanagers APG Mw. S. Amory en Mw. Y. Van der Goot, Mw. S. Sporken / Kabinetsadviseur gemeente Heerlen, de heren R. Martherus en A. Simon, respectievelijk secretaris en voorzitter van Stichting Waringin.

De thema's die door onze Stichting aan de orde werden gesteld, waren met name:

- a) de jaarlijks terugkerende financiële kosten die de herdenkingsplechtigheid met zich meebrengt en die niet voor enige subsidieregeling in aanmerking komen
- b) de organisatorische aspecten waarvoor onze Stichting een beroep moet doen op de welwillendheid c.q. bereidheid van APG, Brightlands Smart Services Campus en Obvion Hypotheken.

Ten aanzien van het gestelde onder punt a, deelt Mw. S. Amory mede dat zij e.e.a. aan haar directie zal gaan overleggen en dat zij Stichting Waringin omtrent de genomen besluitvorming nog nader zal informeren.

Inmiddels heeft het management van APG onze Stichting formeel meegedeeld dat zij ons jaarlijks voor de duur van 3 jaar (t/m 2022), in de vorm van natura, facilitaire diensten zullen aanbieden tijdens de jaarlijkse herdenking op 15 augustus.

Mw. S. Sporken deelt op haar beurt aan ons mede dat dit onderwerp op 30 januari 2020, onderdeel zal uitmaken van de bespreking, die zij en de heer B. De Groot / Beleidsadviseur Cultureel Erfgoed gemeente Heerlen met de afvaardiging van Stichting Waringin zullen hebben.

Op 30 januari werden de heren J. van Dick / Financieel Adviseur Stichting Waringin en A. Simon / voorzitter Stichting Waringin, voor eerder vermelde bespreking uitgenodigd. De afvaardiging van Stichting Waringin wilde allereerst graag van de gemeente Heerlen vernemen, op welke gemeentelijke dan wel overheidssubsidies door hen een beroep zouden kunnen worden gedaan in het kader van de jaarlijkse Indië-herdenkingen en mede ten aanzien van sociaal-educatieve evenementen.

Immers conform o.a. de vigerende Subsidieregeling Collectieve Erkenning van Indisch en Moluks Nederland, komen activiteiten op het gebied van herdenken niet in aanmerking voor subsidie.

De continuïteit van de Indië-herdenkingen komt naar hun mening als gevolg hiervan ernstig in gedrang, eens te meer nu blijkt dat de resultaten van de door de Stichting opgestarte donatie- en sponsoracties bij lange na niet toereikend zijn om op eigen kracht de Indië-herdenkingen te kunnen laten plaatsvinden.

De Projectleider 75 jaar bevrijding van Provinciale Staten Limburg, de heer C. Gielen, heeft kortgeleden aan de voorzitter van de Stichting Waringin het advies gegeven om e.e.a. nader met de gemeente Heerlen kort te sluiten.

Hierbij dan te verwijzen naar de door het kabinet op initiatief van staatssecretaris Blokhuis (VWS), aan de provincies/gemeenten extra beschikbaar gesteld bedrag van € 1,2 miljoen (o.a. ter viering van 75 jaar bevrijding Nederlands-Indië).

Immers het kabinet investeert toch in het in leven houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog zowel in Nederland alsmede in het voormalig Nederlands-Indië.

Namens de gemeente Heerlen gaven de heer B. De Groot / Beleidsadviseur Cultureel Erfgoed en Mw. S. Sporken / Kabinetsadviseur te kennen dat zij dit onderwerp intern nog

nader aan de orde zullen stellen.

Op een later tijdstip zullen zij nog hierop terugkomen.

Ook zal de gemeente Heerlen op haar kosten, binnen een niet al te lange termijn, een informatiebord bij het Indië-monument plaatsen, waarvan de tekst overigens door de Stichting Waringin reeds werd aangeleverd.

5. Landelijk overleg met Nederlands-Indië gerelateerde stichtingen/verenigingen

Onder auspiciën van de Stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945 vond er op 18 januari 2020 op de locatie Museum Bronbeek te Arnhem, een landelijke bijeenkomst plaats, waarvoor diverse stichtingen uit meerdere hoeken van het land waren uitgenodigd. De Stichting Waringin werd vertegenwoordigd door de heren R. Martherus / secretaris en A.E. Simon / voorzitter.

Als voorzitter van de dag fungeerde Hélène Oppatja / voorzitter Nationale Herdenking 15 augustus 1945 / gemeentesecretaris Wassenaar.

Na een hartelijk woord van welkom, werden de volgende onderwerpen aan de orde gesteld ;

- a) het te voeren landelijk thema
- b) samenwerkingsverbanden m.b.t. 75 jaar herdenken
- c) uitwisselen lokale ervaringen
- d) financiering / subsidies

Ad a: Voor 2020 geldt het **Landelijk Thema - Geef de geschiedenis kleur.**

In dit kader pakt de stichting Nationale Herdenking vanaf 6 mei a.s. het podium t/m 15 augustus en gaat o.a. een campagne ontwikkelen met bekende Indische Nederlanders, radiospotjes etc.

NPO 1 zal op 15 augustus 2020 een uur lang zendtijd besteden aan de landelijke Indië-herdenkingen.

Mw. Oppatja merkt overigens op dat herdenken in de context van dekolonisatie, steeds vaker en soms ook te kort door de bocht gebeurt.

In dit licht gezien is het dan ook haar bedoeling om de komende maanden met de diverse relevante geledingen te praten over de toekomst van het herdenken.

Ad b: **Samenwerkingsverbanden**

Op de website van de stichting Nationale Herdenking staat een communicatiekit, waar bepaalde middelen kunnen worden gedownload (o.a. een aanbevelingsbrief).

De link naar de Toolkit gemeenten: <https://15augustus1945.nl/gemeenten/>.

Ook wordt er gestart met een actie, waarbij iedere burgemeester van Nederland gevraagd wordt om op social media een foto te plaatsen met een inwoner van Indisch-Nederlandse afkomst en dat liefst op een plek waar een verhaal bij verteld kan worden over zijn/haar verhaal in het voormalig Nederlands-Indië.

Ad c: **Uitwisselen lokale ervaringen**

Diverse aanwezigen geven aan dat het realiseren van een Indië-monument en de hieraan verbonden herdenkingsplechtigheid, in veel opzichten moeizaam verloopt. Het blijkt dat niet alle gemeenten en politieke partijen even voortvarend hieraan hun medewerking verlenen.

Te denken hierbij valt o.a. aan de ter zake te bestemmen locatie en de al dan niet beschikbaar te stellen (financiële) middelen.

Daarnaast achten enkele van de aanwezigen het bijzonder moeilijk om de juiste

ingangen c.q. de juiste kanalen bij de relevante instanties te vinden en daarbij tevens ook nog aan te kunnen boren.

Tot grote verrassing van de afvaardiging van Stichting Waringin, wordt de door hun gekozen aanpak hierbij als positief voorbeeld voor de overige stichtingen gesteld. Op verzoek van de voorzitter van de vergadering Mw. H. Oppatja, schetst de afvaardiging van Waringin, in het kort een beeld van de door hen gekozen aanpak.

Ad d: **Financiering / Subsidies**

Het blijkt dat bijna alle aanwezige stichtingen tegen dezelfde problematiek oplopen t.a.v. het verkrijgen van mogelijke structurele overheidssubsidies.

Bijvoorbeeld de te volgen procedure tot het verkrijgen van een subsidie in het kader van de Collectieve Erkenning van de Indische en Molukse gemeenschap, is op z'n zachtst gezegd zeer discutabel.

Vanaf 2020 kan er weliswaar een aanvraag worden ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), doch middels een loting wordt onder andere bepaald of de desbetreffende stichting al dan niet voor een subsidie in aanmerking komt.

Als gevolg hiervan kunnen diverse stichtingen dus zo maar buiten de boot vallen. Mw. Oppatja zal deze discutabele procedure bij het Ministerie van VWS ter discussie gaan stellen.

6. Cultureel educatieve evenementen

Magazine Pinda

De voorzitter heeft een goed gesprek gehad met de hoofdredacteur van het Indische magazine Pinda (Ricci Scheldwacht) en heeft de indruk hier een goede informatiebron te hebben en verwacht dat dit contact voor nu en op termijn baat zal hebben voor de Stichting. Er zal ook een interview en artikel komen in het magazine over Stichting Waringin.

Wie is Ricci Scheldwacht. Ricci Scheldwacht is zoals hij zelf zegt een Indo, Indisch (niet Indonesisch, niet Hollands, maar Indisch). Hij is journalist. Ook is hij hoofdredacteur van het in september 2019 verschenen magazine "Pinda".

In dit blad stonden veel verhalen van Indische Nederlanders. Het blad wilde het Indische verhaal naar buiten tillen. Het vertellen aan de rest van het Nederlands publiek, dat bijna niets van deze geschiedenis weet.

Op 19 september 2019 is de eerste editie van dit blad verschenen.

De verwachting is dat in april van dit jaar een tweede editie verschijnt onder de naam "PINDAH" (betekent verhuizen in het Maleis). Het staat symbool voor de migratie en verbinding met Indonesië.

Ricci Scheldwacht

Magazine Pinda (sept/2019)

Theatervoorstelling "Hallo Bandoeng"

Loulou Rhemrev van de Stichting Toneelwerk heeft contact gelegd met Stichting Waringin om aandacht te willen geven aan de Theatervoorstelling "Hallo Bandoeng".

Loulou Rhemrev is actrice en theatermaakster en is van Indische afkomst.

De toneelvoorstelling "Hallo Bandoeng" wil door het vertellen en delen van verzwegen verhalen verschillende generaties Indische nakomelingen met elkaar verbinden en de Nederlandse maatschappij inzicht geven in haar onbekende koloniale geschiedenis.

Er wordt op dit moment door Stichting Waringin gekeken naar de mogelijkheid om een of meerdere voorstelling(en) te vertonen, onder auspiciën van Cultura Nova Heerlen.

De 30ste editie van Cultura Nova vindt plaats van zaterdag 26 tot en met donderdag 31 december 2020.

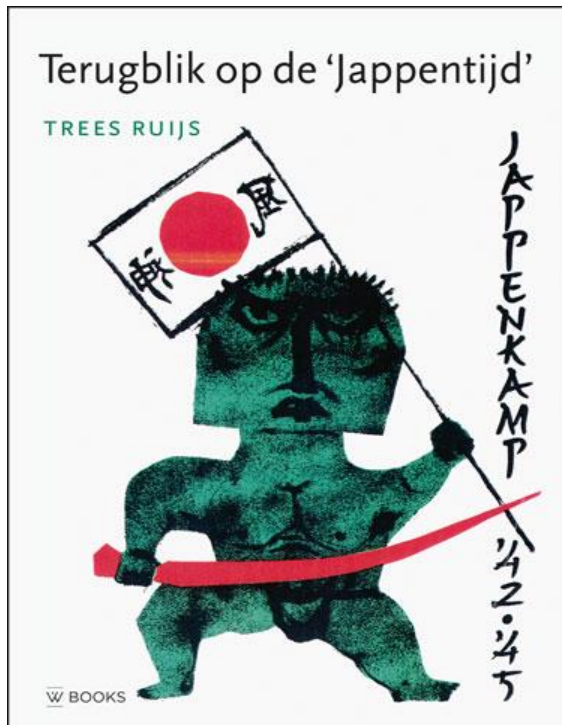

Tentoonstelling van de serie schilderijen Terugblik op de 'Jappentijd' van Trees Ruijs

(Vanaf 5 mei t/m eind december 2020 te zien in Museum Trees Ruijs Huijs in het voormalige CBS-gebouw, nu Carbon6, Kloosterweg 1, 6412 CN Heerlen)

Op 15 februari hebben Finy Smit en Hub Janssen namens de Stichting Waringin een bezoek gebracht aan het Trees Ruijs Huis. Onze stichting is door de burgemeester van Heerlen erop gewezen dat er heel veel parallellen lopen tussen het Trees Ruijs Huis en onze stichting, zoals de wederzijds gevoelde noodzaak het juiste verhaal over ons koloniale verleden naar buiten te brengen. Er bestaat te weinig juiste, en überhaupt te weinig informatie over die tijd; het eerlijke verhaal ontbreekt. Finy en Hub werden hartelijk ontvangen, en konden "insteken" bij een rondleiding. De tentoonstelling gaf een fascinerend beeld van schilderijen die op indringende wijze een hele familiegeschiedenis uitbeelden. Ook de kinderen van Trees Ruijs hebben er een plek, en ook zij hebben een verhaal te vertellen. Het verdient zeker aanbeveling ons te oriënteren op een zekere samenwerking.

Begin jaren tachtig heeft kunstenaar Trees Ruijs haar herinneringen aan de Japanse bezetting van Nederlands-Indië verbeeld in een serie schilderijen, die zij TERUGBLIK OP DE 'JAPPENTIJD' noemde.

Trees Ruijs groeide op in Nederlands-Indië. Door de Japanse bezetting kwam in 1942 een grimmig einde aan haar jeugd. Met haar moeder en broers en zussen werd zij geïnterneerd. Eerst in een woonwijk in Malang, later in de kampen Karang Panas en Lampersari in Semarang. Haar vader werd tewerkgesteld aan de Birma-Siamspoorweg.

Trees Ruijs stierf in 2016 op 91-jarige leeftijd in het huis in Ubachsberg waar zij 54 jaar woonde. Haar dochter Maaïke Vonk nam het initiatief om de door haar nagelaten collectie kunstwerken onder te brengen in een museum, het Trees Ruijs Huijs geheten. Streven is om dit museum in de toekomst te vestigen in haar voormalig woonhuis in Ubachsberg, maar daar is het geld nog niet voor gegeneerd. Nu dus voorlopig in Carbon6, waar de stichting al wisselende tentoonstellingen organiseert.

De expositie Terugblik op de 'Jappentijd' vindt plaats in het kader van de 75-jarige herdenking van het einde van de oorlog in Zuidoost-Azië. Het gelijknamige boek werd uitgegeven door WBooks en is tijdens deze tentoonstelling voor € 20,00 te koop.

Dit boek is door Het Museumtijdschrift in 2015 uitgeroepen tot de mooiste catalogus voor een tentoonstelling! Maaïke Vonk* (dochter van Trees Ruijs) zal spreker zijn op de Herdenkingsplechtigheid van Stichting Waringin op 15 augustus a.s.

* Hier te zien tijdens haar rondleiding in het museum Trees Ruijs Huijs bij de tentoonstelling.

Familiedag

In het kader van de 2^e doelstelling van Stichting Waringin is het Bestuur nu de mogelijkheid aan het bekijken om een familiedag te organiseren op 20 september 2020. Zodra hier meer duidelijkheid over is zal dit in een volgende Nieuwsbrief aan u kenbaar worden gemaakt.

7. Coronavirus (COVID-19) problematiek

Het mag duidelijk zijn dat het coronavirus ook niet langs de Waringin-deur voorbij is gegaan. Immers met name bij het organiseren van de mogelijke viering 75 jaar Bevrijding Nederlands-Indië op 15 augustus a.s. zijn ook wij geheel overgeleverd aan de maatregelen die van overheidswege aan eenieder (dus ook aan onze stichting) worden opgelegd. Allereerst mag thans reeds duidelijk zijn dat de Indië-herdenking zoals wij die vorig jaar op 15 augustus 2019 met elkaar hebben beleefd, dit jaar in een heel ander (= afgeslankt) jasje zal worden gestoken.

Ons bestuur is zich momenteel nog over eventuele andere scenario's aan het buigen, die toch enigszins recht en respect zouden kunnen geven aan eerder vermelde viering.

Op korte termijn zullen wij ter zake allereerst met B&W van de gemeente Heerlen in contact gaan treden voor wat betreft het uiteindelijke "hoe en wat".

Daarnaast zijn wij echter ook nog volledig afhankelijk van de juiste en tijdige toezending van het door de bouwer van het Indië-monument in China bestelde graniet.

Immers vanwege de wereldwijd getroffen COVID-19 maatregelen wordt met name de toezending van deze reeds gedane bestelling, qua tijdigheid hierdoor ernstig bemoeilijkt.

In onze volgende Nieuwsbrief editie, zullen wij U omtrent het verdere verloop op de hoogte stellen.

Doneren

Om richting de toekomst blijvend concrete invulling te kunnen geven aan de door onze Stichting beoogde Indië-herdenkingen, kunt U indien U zich achter onze doelstellingen wilt scharen, uw mogelijke ondersteuning middels een maandelijkse, jaarlijkse of eenmalige donatie tot uitdrukking brengen.

In voorkomend geval dient de donatie te worden gestort op rekeningnummer NL10SNSB0706054830 t.n.v. Stichting Waringin, Gaffelhof 49 – 6418 KC Heerlen met vermelding van uw naam en adresgegevens.

Gezien het feit dat de belastingdienst d.d. 14 februari 2018 aan onze Stichting de Culturele ANBI-status heeft verleend, kan het eenmalig of periodiek doen van giften tevens voor U fiscaal aantrekkelijk zijn.

Iedere gift is meer dan welkom!

